

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

MKUTANO WA SABA

YATOKANAYO NA KIKAO CHA THELATHINI NA TATU

24 MEI, 2017

MKUTANO WA SABA

KIKAO CHA THELATHINI NA TATU TAREHE 24 MEI, 2017

I. DUA:

Dua ilisomwa Saa 3.00 Asubuhi na Mwenyekiti (Mhe. Mussa A. Zungu) na alikiongoza Kikao.

Makatibu mezani:

1. Ndugu Laurence Makigi
2. Ndugu Zainab A. Issa

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI

Naibu Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi, Mhe. Angeline Mabula aliwasilisha Mezani Randama za Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi kwa Mwaka wa Fedha 2017/2018.

III. MASWALI

OFISI YA RAIS (TAMISEMI)

Swali Na. 264: Mhe. Marwa Ryoba Chacha

Nyongeza: Mhe. Marwa Ryoba Chacha
Mhe. Faustine Ndugulile
Mhe. Shangazi
Mhe. Joyce Sokombi
Mhe. Frank Mwakajoka
Mhe. Ally Kessy

Swali Na. 265: Mhe. Maftaha Abdallah Nachuma

Nyongeza: Mhe. Maftaha Abdallah Nachuma
Mhe. Felister Bura
Mhe. Halima Ali Mohamed

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI NA TEKNOLOJIA

Swali Na. 266: Mhe. Deo Ngalawa (Kny. Mhe. Margaret Simwanza Sitta)

Nyongeza: Mhe. Deo Ngalawa
Mhe. Abdallah Chikota
Mhe. Japhet N. Hasunga

Swali Na. 267: Mhe. Khadija Nassir Ali

Nyongeza: Mhe. Khadija Nassir Ali
Mhe. Kiteto Zawadi Koshuma
Mhe. Sophia Mwakagenda
Mhe. Riziki S. Mngwali
Mhe. Almasi A. Maige

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO

Swali Na. 268: Mhe. Mgeni Jadi Kadika

Nyongeza: Mhe. Mgeni Jadi Kadika
Mhe. Khatib Said
Mhe. Amina Mollel
Mhe. Ritta Kabati

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO

Swali Na. 269: Mhe. Jerome Dismas Bwanausi

Nyongeza: Mhe. Jerome Dismas Bwanausi
Mhe. Aida Kenani
Mhe. Dkt. Hadji Mponda
Mhe. Deo Sanga
Mhe. Joram I. Hongoli

Swali Na. 270: Mhe. Anna Richard Lupembe

Nyongeza: Mhe. Anna Richard Lupembe
Mhe. Abdallah Ulega
Mhe. Oliver Semuguruka
Mhe. Anna Gidarya

Swali Na. 271: Mhe. Moshi Selemani Kakoso

Nyongeza: Mhe. Moshi Selemani Kakoso
Mhe. Goodluck Mlinga
Mhe. Mwita Waitara
Mhe. Kafumu Dalali
Mhe. Mendrad Kigola
Mhe. Julius Laizer
Mhe. Anthony Komu

WIZARA YA ARDHI, NYUMBA NA MAENDELEO YA MAKAZI

Swali Na. 272: Mhe. Bupe Nelson Mwakang'ata

Nyongeza: Mhe. Bupe Nelson Mwakang'ata
Mhe. Zainab Katimba
Mhe. Shally Raymond
Mhe. Halima Mdee
Mhe. Zaynab Vullu

IV. MATANGAZO

- (1) Wageni mbalimbali walioko kwenye galleries za Ukumbi wa Bunge walitambulishwa.
- (2) Wabunge na Watumishi walitangaziwa kuwa kutakuwa na Ibada kwa wakatoliki saa 7 mchana Bunge chapel

MWONGOZO WA SPIKA

- (1) Mhe. Billago Kasuku chini ya kifungu cha 68 (7) alilalamika kuhusu Naibu Waziri wa Elimu wakati wa kujibu swali 267 aliliita Bunge ni ujasiriamali. Je, ni sahihi kulifananisha Bunge na ujasiriamali?

Mwenyekiti aliahidi kulitazama kwenye Hansard na kulitolea mwongozo baadae.

- (2) Mhe. Frank Mwakajoka chini ya kifungu cha 68 (7) alilalamika kutojibiwa vizuri kwa swali lake la nyongeza kwa swali la msingi na 264 na Naibu Waziri TAMISEMI kuhusu eneo linalotakiwa kujengwa Zahanati.

Mwenyekiti alimwagiza kuliandika swali lake vizuri na kulileta kama swali mahususi/ Msingi.

- (3) Mhe. Mwita Waitara chini ya kifungu cha 68 (7) na 46 (1) aliomba mwongozo kuhusu tabia ya Naibu Waziri wa Ujenzi Mhe. Ngonyani ya kujibu maswali ya upinzani na kuwataja Wabunge wa CCM pamoja wakati anajibu swali lake la nyongeza katika swali Na. 271 kwamba aonywe.

Mwenyekiti aliahidi kulitazama vizuri kwenye Hansard.

- (4) Mhe. Joseph Selasini chini ya kifungu cha 47 (1) aliomba mwongozo kwamba Bunge Ijadili Hali ya Usalama wa wananchi

wa Kibiti kwamba Polisi sasa wanawakamata ovyo wananchi na kuwatesa.

Mwenyekiti alimpa nafasi Waziri wa Mambo ya Ndani Mhe. Mwigulu ambaye alilihakikishia Bunge kwamba hatua zinachukuliwa kwa Askari kuweka doria muda wote na wananchi ni lazima watoe ushirikiano ili kuwatambua wahalifu kwa kuwa kwa sasa adui/ muhalifu wanaishi eneo moja na wananchi na aliahidi kwamba tatizo karibu litaisha.

- (5) Mhe. Abdallah Mtolea chini ya kifungu cha 68 (7) na 47 (1) aliomba mwongozo kuhusu malalamiko na kilio cha Bwana Francis Ngosha kutonufaika na ubunifu wake wa Ngao ya Taifa tunayoitumia (swala la Haki Miliki).

Waziri wa Nchi Mhe. Jenista Mhagama aliahidi kulifanyia kazi suala hilo na alitoa pongezi kwa Mwananchi huyo.

- (6) Mhe. Joseph Musukumu chini ya kifungu cha 68 (7) aliomba mwongozo kwamba Bunge lichangie katika maafa yaliyotokea Geita ambapo wanafunzi 3 walifriki na 9 kuokolewa.

Mwenyekiti aliahidi kulifanyia kazi.

V. HOJA ZA SERIKALI

Hoja ya Waziri wa Maliasili na Utalii kwamba, Bunge sasa likubali kupitisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara hiyo kwa Mwaka wa Fedha 2017/2018 na Wabunge wafuatao waliendela kuchangia hoja hii:-

(21) Mhe. Dkt. Haji Mponda	-	CCM
(22) Mhe. Mohamed Mchengerwa	-	CCM
(23) Mhe. Joseph Musukuma	-	CCM
(24) Mhe. James Mbatia	-	NCCR - MAGEUZI
(25) Mhe. Ali Saleh	-	CUF
(26) Mhe. Nape Nauye	-	CCM

(27)	Mhe. Joseph Kakunda	-	CCM
(28)	Mhe. Silafu Maufi	-	CCM
(29)	Mhe. Amina Mollel	-	CCM
(30)	Mhe. Sebastian Kapufi	-	CCM
(31)	Mhe. Josephine Genzabuke	-	CCM
(32)	Mhe. James Kinyasi Millya	-	CHADEMA
(33)	Mhe. Esther Bulaya	-	CHADEMA
(34)	Mhe. Tundu Lissu	-	CHADEMA
(35)	Mhe. Rashid Shangazi	-	CCM

VI. KUSITISHA BUNGE

Shughuli za Bunge zilisitishwa saa 7:00 mchana hadi saa 11:00 jioni.

VII. SHUGHULI ZA BUNGE KUREJEA

Shughuli za Bunge zilirejea Saa 11.00 jioni na Waheshimiwa Wabunge waliendelea kuchangia Bajeti ya Wizara ya Maliasili na Utalii:-

(36)	Mhe. Daniel Nsanzugwanko	-	CCM
(37)	Mhe. Japhet Hasunga	-	CCM
(38)	Mhe. Yussuf Salum	-	CUF
(39)	Mhe. Cecilia Daniel Pareso	-	CHADEMA
(40)	Mhe. Constantine Kanyasu	-	CCM
(41)	Mhe. Abdallah Majura Bulembo-	-	CCM
(42)	Mhe. Eng. Atashasta Nditiye	-	CCM
(43)	Mhe. Magdalena Sakaya	-	CUF
(44)	Mhe. Julius Kalanga Laizer	-	CHADEMA
(45)	Mhe. Hawa Subira Mwaifunga-	-	CHADEMA
(46)	Mhe. Daniel Mtuka	-	CCM
(47)	Mhe. Goodluck Mlinga	-	CCM
(48)	Mhe. Dkt. Medard Kalemani	-	CCM
(49)	Mhe. Anastazia Wambura	-	CCM (Naibu Waziri Nishati na Madini)

- (50) Mhe. Eng. Ramo Makani - CCM (Naibu Waziri Maliasili na Utalii)
- (51) Mhe. Jumanne Maghembe - CCM (Waziri wa Maliasili an Utalii alijibu Hoja za Wabunge zilizojitokeza wakati wa kuchangia Bajeti ya Wizara yake)

VIII. KAMATI YA MATUMIZI

FUNGU 69 – Wizara ya Maliasili na Utalii
Wabunge wafuatao waliomba ufafanuzi kwenye mshahara wa Waziri.

- (1) Mhe. Joseph Musukuma alitoa Hoja ya kuondoa shilingi wafutao walichangia hoja yake.
- (i) Mhe. Ulega
 - (ii) Mhe. Marwa Rioba
 - (iii) Mhe. Julius Kanlanga Laizer
 - (iv) Mhe. Mohamed Mchengerwa
 - (v) Mhe. Christine Ishengoma
 - (vi) Mhe. Khatib Said
 - (vii) Mhe. Magdalena Sakaya
 - (viii) Mhe. Riziki Lulida
 - (ix) Mhe. Anna Tibaijuka
 - (x) Mhe. Lijualikali
 - (xi) Mhe. Constantine Kanyasu
 - (xii) Mhe. Ally Kessy
 - (xiii) Mhe. Dkt. Jasmine Tisekwa
 - (xiv) Mhe. Flatei
 - (xv) Mhe. Ole Nasha
 - (xvi) Mhe. Mukasa
 - (xvii) Mhe. Tizeba

Mwisho Mhe. Musukuma aliirudisha shilingi.

- (2) Mhe. Venance Mwamoto ambaye naye hakuridhika na majibu ya Waziri hivyo alitoa Hoja ya kuondoa shilingi na wafuatao walichangia:-

- (i) Mhe. Mendrad Kigola
- (ii) Mhe. Mohamed Mgimwa
- (iii) Mhe. Yusufu Salum
- (iv) Mhe. Luhaga Mpina
- (v) Mhe. Cosato Chumi

Mhe. Venance Mwamoto aliirudisha shilingi.

(3) Mhe. Nape Nnauye naye alitoa Hoja ya kuondoa shilingi na wafuatao walichangia:-

- (i) Mhe. Bilago
- (ii) Mhe. Ikupa Alex

(4) Mhe. Marwa Rioba pia aliomba ufafanuzi kwenye mshahara wa Waziri.

(5) Mhe. Hamidu Bobali naye aliomba ufafanuzi.

Fungu 69 kwa fedha za matumizi ya kawaida na maendeleo lilipitishwa kwa "Guillotine" na mtoa hoja alitoa Taarifa na Mwenyekiti aliwahoji Wabunge na Bunge kupitisha Bajeti ya Wizara ya Maliasili na Utalii ya Mwaka wa Fedha 2017/2018.

MWONGOZO WA SPIKA

Mhe. Esther Matiko chini ya kifungu cha 68 (7) aliomba mwongozo kutaka kijua ni kwa nini wakati wa kushika shilingi wachangiaji wanachukuliwa wengi upande wa CCM na Upinzani kupewa nafasi kidogo.

IX. KUAHIRISHA SHUGHULI ZA BUNGE

Shughuli za Bunge ziliahirishwa Saa 2 usiku Bunge hadi tarehe 25/5/2017 saa 3:00 asubuhi.